

Η Βουλγαρία είναι κορυφαίος παραγωγός βοτάνων και μπαχαρικών στην ΕΕ

Автор(и): Растителна защита
Дата: 29.11.2019 Брой: 11/2019

Σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας Eurostat, για ένατη συνεχόμενη χρονιά η Βουλγαρία καταλαμβάνει την πρώτη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση στην παραγωγή βοτάνων και μπαχαρικών. Το 2018 καλλιεργήθηκαν στη χώρα πάνω από 71 χιλιάδες τόνοι αρωματικών φυτών.

Δεύτερη στην κατάταξη του 2018 είναι η Πολωνία – με μόλις 39 χιλιάδες τόνους, ενώ τρίτη θέση κατέχει η Ισπανία με 32 χιλιάδες τόνους.

Στη Βουλγαρία υπάρχει τεράστια ποικιλία φυτικών ειδών – πάνω από 4.100 ανώτερα φυτά, από τα οποία τα 750 είναι φαρμακευτικά φυτά με αποδεδειγμένες ωφέλιμες ιδιότητες, και περίπου 250 χρησιμοποιούνται εντατικά στη

φαρμακοβιομηχανία, την καλλυντική βιομηχανία, τη βιομηχανία τροφίμων και την παραδοσιακή ιατρική.

Χάρη στις ποικίλες κλιματικές και εδαφικές συνθήκες, τα βουλγαρικά βότανα είναι διάσημα για το υψηλό τους περιεχόμενο σε χημικές ενώσεις: αλκαλοειδή, γλυκοσίδες, σαπωνίνες, πολυσακχαρίτες, ταννίνες, φλαβονοειδή, λιγνάνες, κουμαρίνες, αιθέρια έλαια, βιταμίνες, μικροστοιχεία, κ.λπ.

Παρόλο που η Βουλγαρία είναι σημαντικά μικρότερη σε έκταση από χώρες όπως η Ινδία και η Κίνα, η χώρα μας τις ξεπερνά στις ποσότητες βοτάνων που εξάγονται ετησίως. Κάθε χρόνο εξάγουμε μεταξύ 18.000 και 20.000 τόνους αποξηραμένα ή κατεψυγμένα βότανα αξίας αρκετών δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ. Αυτό ισούται με το 90% των βοτάνων που συλλέγονται στη Βουλγαρία. Οι κύριοι αγοραστές αυτής της φυσικής φαρμακοθήκης είναι η Γερμανία, η Ιταλία, η Ισπανία, η Γαλλία, οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία.

Μερικά από τα πιο περιζήτητα βότανα στο εξωτερικό είναι η λεβάντα, το τσάι βουνού και η τσουκνίδα. Πρώτο μεταξύ τους είναι το άνθος της λεβάντας, από το οποίο εξάγονται περίπου 1.200 τόνοι ετησίως. Οι εξαγωγές καρπού τσαγιού βουνού ανέρχονται σε περίπου 1.100 τόνους ετησίως, και της τσουκνίδας – περίπου 1.000 τόνους. Μεγάλο μέρος των βοτάνων βρίσκεται στη φύση: λεβάντα, τσάι βουνού, τσουκνίδα, κράταιγος, τσέρνο πλιβ, σαμπούκο, άρκευθος, πικραλίδα,

χαμομήλι, βατόμουρο, μύρτιλο, κ.λπ. Άλλα καλλιεργούνται με επιτυχία σε μεγάλες εκτάσεις: κόλιανδρος, λεβάντα, ελαιοφόρο τριαντάφυλλο, μελισσόχορτο, μέντα, βαλεριάνα, γαϊδουράγκαθο, μάραθο, κ.λπ.

Στην περίοδο 2001–2005 τα πιο προτιμώμενα βότανα για εξαγωγή ήταν το άνθος λεβάντας, ο καρπός τσαγιού βουνού με σπόρους, τα φύλλα μέντας, τα φύλλα τσουκνίδας και ο καρπός κολιανδρου.

Η Βουλγαρία ανήκει στις κορυφαίες χώρες στην παραγωγή και εξαγωγή πρώτων υλών, αλλά δεν εξάγει επεξεργασμένα προϊόντα, τα οποία κατά συνέπεια έχουν πολύ υψηλότερη αγοραία αξία. Παρόλο που η χώρα διαθέτει επιστημονικό περιβάλλον και συνθήκες για την επεξεργασία πρώτων υλών σε φάρμακα, συμπληρώματα διατροφής και καλλυντικά, η εθνική οικονομία εστιάζει μόνο στην πρωτογενή επεξεργασία των βοτάνων. Μπορούμε να αυξήσουμε σημαντικά τα έσοδά μας από αυτόν τον φυσικό χρυσό καλλιεργώντας φαρμακευτικά φυτά και αναπτύσσοντας πρωτοβουλίες για την επεξεργασία των πρώτων υλών και την προσθήκη αξίας σε τοπικό επίπεδο.

Αυτός ο φυσικός πόρος δεν είναι ανεξάντλητος· επομένως η χρήση του υπόκειται σε ρύθμιση βάσει πολλών νόμων. Αυτοί είναι ο Νόμος για τα Φαρμακευτικά Φυτά, ο οποίος συνοδεύεται από κατάλογο 739 φαρμακευτικών

φυτών, ο Νόμος για τη Βιολογική Ποικιλότητα, ο Νόμος για τις Προστατευόμενες Περιοχές και ο Νόμος για τα Δάση.

Η Βουλγαρία είναι η μόνη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση που διαθέτει επίσης ειδικό Νόμο για τα Φαρμακευτικά Φυτά (ΝΦΦ), ο οποίος ρυθμίζει τη διαχείριση δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση φαρμακευτικών φυτών, συμπεριλαμβανομένης της συλλογής και αγοράς των βοτάνων που προέρχονται από αυτά.

Τα τελευταία χρόνια το τσάι Mursal, γνωστό και ως «τσάι Pirin», έχει αποκτήσει μεγάλη δημοτικότητα όχι μόνο στη χώρα μας αλλά και στο εξωτερικό. Η χημική του σύσταση περιλαμβάνει флаβονοειδή, πολυφαινόλες οξύες, ιριδοειδή, αιθέριο έλαιο και ένα ευρύ φάσμα μικρο- και μακροστοιχείων. Τα φυσικά οικοσυστήματα του τσαγιού του βουνού παραδοσιακά βρίσκονται στα όρη Ροδόπης, Πιρίν και Σλαβγιάνκα, και για αιώνες χρησιμοποιείται ως αντιοξειδωτικό, αντιμικροβιακό, αντιελκωτικό και αντιφλεγμονώδες μέσο. Ωστόσο, τα αποθέματά του μειώνονται και η συλλογή του έχει απαγορευτεί τις τελευταίες σεζόν. Η απαγόρευση, φυσικά, δεν ισχύει για την πώληση βοτάνων από καλλιεργήσιμες εκτάσεις τσαγιού Mursal, ο κανονισμός των οποίων ελέγχεται αυστηρά από τη δημοτική διοίκηση.